

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/58/2020
Identifikačné číslo spisu: 1317010079
Dátum vydania rozhodnutia: 19.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1317010079.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom 19. novembra 2020 v Bratislave v trestnej veci obvineného Ľ.H. I., pre pokračovací zločin lúpeže § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 3T/17/2017, o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 13. februára 2017, sp. zn. 3T/17/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ľ. I. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) z 13. februára 2017, sp. zn. 3T/17/2017, bol obvinený Ľ. I. nar. XX. H.Í. XXXX v L., trvale bytom I., B. O. č. XXXX/XX, (ďalej aj len „obvinený“), uznaný za vinného v bode 1), 2) rozsudku z pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v bode 1) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, v bode 3) rozsudku pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1) dňa 10. januára 2016 v čase okolo 00.15 hod. v X. na ulici L. U. I. XX spolu s obvineným Martinom Véghom (vylúčeným na samostatné konanie) po predchádzajúcej dohode napadli na chodníku poškodeného Y. T. a to tak, že obvinený Ľ. I. nastriekal slzotvorný sprej do očí poškodeného, pričom obvinený T. P. neustále stál vedľa neho a držal v ruke kovovú časť krompáča, následkom útoku Y. T. spadol na zem a následne mu z vrecka nohavíc a bundy vytiahli mobilný telefón zn. U. R. U. v hodnote 300 eur, N.: XXX XXX XXX XXX XXX, peňaženku v hodnote 5 eur, s obsahom občiansky preukaz a vodičský preukaz - vystavené na meno Y. T. a platobnú kartu U., H.U. k bankovému účtu vedenému na meno Y. T., následne obaja obvinení z miesta činu utiekli, čím poškodenému Y. T., bytom P. X., I. č. XXXX/XX spôsobili škodu vo výške 305 eur, pričom k zraneniam poškodeného nedošlo,
2) dňa 16. januára 2016 v čase okolo 11.30 hod. v X. v oblasti Ž. T., približne 100 metrov od

železničného mostu smerom na C. X pristúpil zozadu k poškodenej H. T., nar. XX. B. XXXX a nastriekal jej do tváre slzotvorný sprej, následne po zápase s poškodenou sa zmocnil jej čiernej tašky a to tak, že ju poškodenej strhol z predlaktia a následne s ňou utiekol na neznáme miesto, pričom v taške sa nachádzala čierna kožená peňaženka s obsahom hotovosti vo výške 20 eur, občiansky preukaz, preukaz P. Z. L., električenka na MHD, všetko vydané na meno poškodenej, čím poškodenej H. T., bytom X., X. č. XX spôsobil škodu vo výške 20 eur, pričom k zraneniam poškodenej nedošlo.

3) dňa 4. apríla 2016 v čase 20.30 hod. v X. na G. D. č. XX/X. v byte na X. poschodí, ktorý užíva poškodená I. Z.Á. fyzicky napadol poškodenú a to tak, že ju chytil rukami za tričko pod krkom a počas toho sa jej vyhrážal slovami, že „ju zabije, zastrelí, že je kurva a že nech sa neopováži zavolať políciu“, pričom dané konanie vzbudilo u poškodenej I. Z., trvale bytom T., U. XXXX/X dôvodnú obavu o jej život a zdravie, najmä vzhľadom na agresívne správanie obvineného, ktoré trvá dlhší čas a postupne sa stupňuje.

Za to súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III zo 7. októbra 2015, sp. zn. 1T/243/2015 právoplatný dňa 13. mája 2016, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu

1. Y. T., nar. XX. Y. XXXX, trvale bytom P. X., I. XX vo výške 30 eur,
2. H. T., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom X.Š. XX, X. vo výške 25,50 eur.

Proti predmetnému rozsudku podal obvinený prostredníctvom obhajcu listom z 11. februára 2020 dovolanie. Dovolanie založil na ním namietanom dovolacom dôvode v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda, že v trestnom konaní bolo porušené právo na obhajobu, konkrétne v ustanoveniach § 2 ods. 9 Trestného poriadku, § 34 ods. 1 Trestného poriadku, § 37 ods. 2 Trestného poriadku, § 121 ods. 2 Trestného poriadku.

Obvinený poukázal na obsah práva na obhajobu aj s ohľadom na Európsky dohovor o ľudských právach, na článok 6 ods. 3 písm. b), c) Listiny základných práv a slobôd a Ústavy - článok 50 ods. 3. V ďalšom namietal porušenie tohto práva z dôvodu, že nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať. Následne uviedol, že nerozumie trestnému konaniu a k priznaniu bol donútený nátlakom zo strany OČTK a súdom. Taktiež namietal, že pred výsluchom pred sudcom pre prípravné konanie, ktorý bol dňa 7. júna 2016 o 10:45 na Okresnom súde Bratislava III nerozumel obvineniu, za ktoré bol neskôr odsúdený a pred sudcom žiadal, aby mu bol ustanovený obhajca, pretože on nerozumie trestnému konaniu a nevie sám seba náležite obhajovať. Súd mu obhajcu nezvolil a neumožnil mu, aby si obhajcu zvolil. Z dôvodu, že odsúdený sa nemohol radiť s obhajcom a mal obavu z vysokého trestu, ktorý mu hrozil, tak sa pred vyšetrovateľom a sudcom pre prípravné konanie priznal. Predpoklad, že obvinený nerozumel trestnému konaniu možno vyvodit', aj zo skutočnosti, že si proti uzneseniu o vzatí do väzby nepodal sťažnosť a vzdal sa sťažnosti aj za osoby oprávnené, hoci s väzbou nesúhlasil. Predmetné konanie odôvodňuje nedostatočnou rozumovou zdatnosťou na to, aby porozumel opravnému prostriedku proti uzneseniu a vzatí do väzby. Tento nedostatok náležite sa obhajovať, mal súd alebo OČTK zistiť spravidla na základe priamej komunikácie s obvineným, alebo na základe jeho vzdelania a duševného stavu. Okrem toho obvinený uviedol, že bol v zlom psychickom rozpoložení, pretože zistil, že ho podvádza jeho manželka. Pochybnosti obvineného náležite sa obhajovať mali vyplývať zo samotnej skutkovej a právnej zložitosti prejednávanej veci. Obvinený poukazoval na to, že mu bol ustanovený obhajca až po vzatí do väzby,

keď sa už priznal pred vyšetrovateľom a sudcom pre prípravné konanie. Na základe predošlých priznaní už odsúdený mal obavu zmeniť svoje neskoršie výpovede a nakoniec súhlasil s dohodou o vine a treste. Ďalej uvádza, že pokiaľ by mal obhajcu už v skorších fázach trestného stíhania, tak by s dohodou o vine a treste nesúhlasil, pretože teraz popiera spáchanie skutkov, za ktoré bol odsúdený. Taktiež tvrdil, že nemohol spáchať trestný čin lúpeže, za ktorý bol odsúdený, pretože v danom čase a mieste sa nachádzal v N. a nie v X., kde sa skutky stali. O jeho pobyte v danom čase v N. má obvinený množstvo svedkov. V závere dovolania poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline z 5. decembra 2006 pod sp. zn. 1Tpo 86/2006, ktoré sa zaoberá právom na obhajobu.

V zmysle horeuvedeného navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby rozhodol tak, že podľa ustanovenia § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví rozsudkom, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. z 13. februára 2017, sp. zn. 3T/17/2017 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 9 Trestného poriadku, § 34 ods. 1 Trestného poriadku, § 37 ods. 2 Trestného poriadku, § 121 ods. 2 Trestného poriadku a to v neprospech obvineného.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 13. februára 2017, sp. zn. 3T/17/2017.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Bratislava III, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K predmetnému dovolaniu sa podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 20. novembra 2020 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len prokurátorka). Po ozrejmnení konania predchádzajúceho podanému vyjadreniu uviedla, že podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka. Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 Trestného poriadku podá minister spravodlivosti len na podnet. V zmysle platnej judikatúry R 12/2017 proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku, dovolanie môže podať len minister spravodlivosti.

Vzhľadom na horeuvedené navrhla prokurátorka, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Dohoda o vine a treste je osobitným druhom konania, ktorý je upravený v siedmej hlave Trestného poriadku. Význam konania o dohode o vine a treste spočíva najmä v tom, že správne vedené a štruktúrované dohody sú prospešné tak pre obvineného, ako aj pre spoločnosť. Podstata tohto inštitútu spočíva v tom, že dochádza k uzavretiu obojstranne výhodnej dohody medzi prokurátorom a obvineným o spôsobe ukončenia trestnej veci, pričom táto dohoda následne podlieha schváleniu súdu. Týmto konaním sa obvinený vzdáva práva na prerokovanie veci pred nezávislým a nestranným súdom na hlavnom pojednávaní a trest sa mu ukladá bez dokazovania viny po tom, ako kladne odpovie pred súdom na verejnom zasadnutí na zákonom taxatívne stanovené otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 Trestného poriadku pod písmenami a) až j).

Kladnou odpoveďou na otázku uvedenú v ustanovení § 333 ods. 3 písm. j) Trestného poriadku sa obvinený okrem iného, vzdáva aj práva podať proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste riadny opravný prostriedok (odvolanie).

Z dikcie ustanovenia § 334 ods. 4 Trestného poriadku síce vyplýva možnosť podať dovolanie proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, a to z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods.

1 písm. c) Trestného poriadku, avšak v tomto ustanovení, ako ani v ďalších ustanoveniach siedmej hlavy Trestného poriadku, týkajúcich sa konania o vine a treste nie je uvedené, kto je osobou oprávnenou na podanie dovolania pre tento špecifický prípad.

Táto otázka bola vyriešená na zasadnutí trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde bolo schválené rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tdo 32/2007, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2008 pod číslom 58, z ktorého vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o schválení návrhu na dohodu prokurátora a obvineného o vine a treste a ktorý nadobudol právoplatnosť vyhlásením, môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 Trestného poriadku podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku, b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka. Z citovaných ustanovení vyplýva, že proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, možno podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v § 334 ods. 4 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa). V tejto súvislosti možno poukázať na už konštantnú judikatúru najvyššieho súdu, z ktorej vyplýva, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanovenie § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] - porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017, prípadne uznesenie sp. zn. 2 Tdo 32/2007, publikované pod R 58/2008.

Keďže v posudzovanom prípade bolo dovolanie podané neoprávnenou osobou, dovolací súd ho na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.